

ARQUEOREPORT

FULL INFORMATIU DEL GRUP D'ARQUEOLOGIA
"PELEGRÍ CASADES I GRAMATXES"
(Secció d'Història i Art)

Any 5

Núm. 11/46

Juny 2015

ELS DÒLMENS DE LA VALL DE CABÓ

Els passats 18 i 19 de maig, uns quants membres del Grup d'Arqueologia del CEC es van desplaçar a l'Alt Urgell amb l'objectiu de visitar els nombrosos dòlmens que amaga la pintoresca Vall de Cabó, la mateixa que en Rafael Battestini en el seu llibre sobre aquesta vall, publicat per la UEC, qualifica ben encertadament de **"la Vall dels Reis de la nostra prehistòria"** i que per això, bé mereixeria més atenció per part de les autoritats responsables.

Aquesta visita va coincidir en el temps amb la notícia, apareguda a la premsa local (**Segre**, Dimarts, 19 de maig del 2015) de la declaració per part del Consell Comarcal de l'Alt Urgell de Bé Cultural d'Interès Local (BCIL), el conjunt de dòlmens de Cabó, una magnífica notícia que el Grup d'Arqueologia va celebrar amb il·lusió.

Segons internet, però, només cinc dels vuit dòlmens que configuren el conjunt podran beneficiar-se del (BCIL) són: El dolmen del **Serrat de les Cobertrades**, el dolmen de **Colomera**, el dolmen del **Molí de Favà**, el dolmen de **Pedracabana** i el dolmen de **l'Oliva**, quedant els altres tres: el dolmen del **Malpàs**, el dolmen de **Can Boixaderas** i el dolmen del **Clot de les Canyes**, exclosos per motius que no expliquen. I és una llàstima perquè la majoria estan en un estat força precari, i algun d'ells fins i tot lamentable i amb una senyalització que està ben lluny de l'excel·lència. Tot plegat és ben incoherent doncs des de fa anys s'està promocionant com a turística, esportiva i cultural aquesta Ruta dels Dòlmens però no s'ha fet res per condicionar-la i posar-la en valor. Esperem que la Declaració hi aportí les millores necessàries.

Membres del grup en el dolmen del Molí de Favà

Els sepulcres megalítics de la Vall de Cabó estan situats a la part baixa de la vall, prop de la riera de Cabó, tots ells a la seva part meridional, en un pendent poc inclinat i construïts amb pedra calcària, formant lloses rectangulars d'escassa superfície i gruix considerable, per això les lloses no estan plantades, sinó que simplement reposen en el sòl. Els sepulcres d'aquesta zona són de dimensions modestes, les superfícies de les seves cambres varien entre poc més d'1 m² per a la *Cabana del Moro del Serrat del Malpàs*, a uns 3 m², aproximadament, per a la *Cabana del Moro de l'Oliva*.

Les cobertes estan formades igualment per blocs de pedra calcària, exceptuant la de *l'Espluga del Molí de Favà*, que és de conglomerat. Arriben a la seva màxima dimensió amb la coberta de la *Cabana del Moro de Colomera*, amb uns 6 m² de superfície i de 0'30 a 0'80 m. de gruix.

Tots els sepulcres megalítics presenten restes dels túmuls, podent-ne distingir dos tipus:
a) Els formats per apilament de pedra i algunes pedres, de possibles restes de crómlech; a aquest tipus corresponen els túmuls del *Serrat de les Cobertrades*, *Cabana de Moro del Serrat de Malpàs*, *Cabana de Moro de l'Oliva* i *Pedracabana*.

b) Els formats per apilament de pedres, o *tarters*, com els anomenen els pagesos; d'aquest tipus és el de la *Cabana de Moro de Colomera*. Les dimensions dels túmuls arriben a un diàmetre màxim en el *Serrat de les Cobertrades*, de 15 m. si bé aquesta dimensió es pot haver incrementat en escampar-se la terra del túmul, perdent aquest alçada al mateix temps. Per regla general els túmuls restants presenten uns diàmetres que van de 10 a 7 m. de longitud. Res coneixem de l'estructura dels destruïts sepulcres de la *Vinya dels Morts* i del *Roc*

Membres del grup en el dolmen del Clot de les Canyes

de la Roquisa, aquest darrer excavat per Serra Vilaró, del qual ell mateix no en pogué proporcionar ni planta ni alçat.

El dimarts dia 19 va resultar un dia plujós, però malgrat tot ens vam proposar fer una visita a **Valldarques**, una vall situada en una clotarada i encaixonada entre cingleres amb una gran frondositat, al vessant nord de la Serra d'Aubenç. El poble es troba damunt d'un penya-segat a 931 metres d'alçada.

A Valldarques hi vam poder admirar l'església romànica de Sant Romà, i de lluny entre les boirades que anaven i venien, la silueta de la torre circular del castell de Valldarques o torre de la Vila.